

Raadsvoorstel

Datum raadsvergadering : 17 april 2025

Zaaknummer : 1094300

Onderwerp: : Vaststellen Koersdocument huisvesting vluchtelingen Oude IJsselstreek

De raad wordt voorgesteld
1. Het Koersdocument huisvesting vluchtelingen Oude IJsselstreek vaststellen. 2. De uitgewerkte omschrijving van de 'Reserve Vluchtelingen' vaststellen. Verantwoording over de bestedingen uit deze reserve lopen via de reguliere P&C cyclus.

Samenvatting van de beslissing(en)

De gemeenteraad van Oude IJsselstreek wordt voorgesteld om het Koersdocument huisvesting vluchtelingen vast te stellen. Daarmee wordt richting gegeven aan het handelen van het college bij het opvangen van nieuwe inwoners van onze gemeente. Met de vaststelling van dit Koersdocument besluit de gemeenteraad:

- a. In te stemmen met de Achterhoekse aanpak voor de huisvesting van vluchtelingen in onze regio en goed te blijven samenwerken met onze buurgemeenten en -regio's, waarbij iedere gemeente zijn bijdrage levert.
- b. Invulling te blijven geven aan de opgave voor de opvang van Oekraïners (275 plekken). Daarvoor zoveel mogelijk panden gebruiken die geen woonbestemming hebben. Deze bouwen we zo om, dat deze na een eventueel einde van de opvang voor Oekraïners ook gebruikt kunnen worden voor het huisvesten van andere doelgroepen.
- c. In te stemmen met het voornemen van het college om een grotere opvang met 500 plekken voor asielzoekers (en statushouders) voor 30 jaar te realiseren.

Voorwaarden die we daarbij stellen zijn:

- minnelijke verwerving
- goede bereikbaarheid
- kwalitatieve inpassing in het landschap
- voldoende voorzieningen op of bij de locatie (waaronder kinderopvang)
- inzet op werkgelegenheid, bijvoorbeeld in techniek en zorg
- inzet op traumaverwerking
- niet in een kern van Oude IJsselstreek
- duidelijke afspraken over veiligheid: geen ruimte voor overlastgevers
- geen aanmeldcentrum
- geen kosten voor de gemeente Oude IJsselstreek: alle kosten worden gedekt door het COA, het Rijk of andere overheden

Belangrijke wensen die we hebben zijn:

- plaats bieden aan bijvoorbeeld zwangere, zieke of mindervalide asielzoekers en het AZD inrichten als miva/zorglocatie
- koppelkansen met andere opgaven en organisaties in het gebied rond het AZD zo goed mogelijk benutten

Het college zorgt ervoor dat er concrete afspraken over alle voorwaarden en wensen in overeenkomsten met het COA en andere overheden opgenomen worden.

d. Door te gaan met het huisvesten van 80 statushouders per jaar, waarbij gezinnen meteen een passende woning krijgen en alleenstaanden en alleenreizenden eerst in doorstroomlocaties of andere kamergewijze bewoning worden gehuisvest.

Daarnaast wordt de gemeenteraad voorgesteld om de omschrijving van de Reserve Vluchtelingen vast te stellen, waardoor het college gemandateerd wordt om binnen kaders uitgaven te doen uit deze reserve, zolang die binnen de beschrijving en bedragen passen zoals die in het koersdocument zijn opgenomen.

Aanleiding

De gemeente Oude IJsselstreek biedt al geruime tijd opvang aan Oekraïense ontheemden en huisvest statushouders. Door de spreidingswet komt daar nog een taak bij, de opvang van asielzoekers. Om aan al deze opgaven op een goede manier invulling te geven zijn keuzes nodig. Die keuzes worden met voorliggende notitie ter vaststelling aangeboden aan de gemeenteraad.

Het college gaat graag met de gemeenteraad en de samenleving in gesprek over deze voorliggende keuzes. De manier waarop dit gesprek met de samenleving wordt gevoerd, is omschreven in het koersdocument.

Wat wordt met beslissing bereikt

De kaders die zijn opgenomen in dit Koersdocument geven richting aan het handelen van de gemeente, en geven het college de mogelijkheid om binnen die kaders besluiten te nemen. De middelen uit de reserve Vluchtelingen kunnen daar, passend binnen de vastgestelde omschrijving, voor worden aangewend.

Argumenten om in te stemmen met voorgestelde beslissing(en)

1.1. In dit Koersdocument komen eerder uitgesproken voorkeuren van de gemeenteraad, eerdere besluiten van het college, en voornemens voor de toekomst samen.

De gemeente heeft uitgesproken en vastgelegd, onder andere in de begroting, dat zij invulling geeft aan de plicht en de verantwoordelijkheid om vluchtelingen op te vangen en aan de bijbehorende opgaven/taakstellingen te voldoen. Wij zien dat niet alleen als onze wettelijke taak, maar ook als een morele verplichting. Oude IJsselstreek biedt al decennia plaats aan mensen die hier willen wonen en werken, en dat blijven we doen.

1.2. Met dit Koersdocument stellen we vast hoe we willen omgaan met de huisvestingsbehoefte van de verschillende doelgroepen.

De omstandigheden van Oekraïense vluchtelingen, asielzoekers of reguliere statushouders verschillen van elkaar. Deze vragen dan ook een verschillende benadering en verschillende ondersteuning. In voorliggende notitie leggen we vast hoe de gemeente Oude IJsselstreek daarnaar kijkt.

2.1. Bij de jaarrekening 2023 is de reserve Vluchtelingen ingesteld. Een dekkende omschrijving van de bestemming van deze middelen ontbreekt nog. Met voorliggende omschrijving krijgt het college een kader mee om uitgaven te kunnen doen binnen deze bestemming.

Reserve vluchtelingen

De reserve vluchtelingen is bestemd voor risico's die voortkomen uit de opgaven voor (het huisvesten van) vluchtelingen, opvang Oekraïners, asielzoekers en statushouders, en de huisvesting van statushouders, en uitgaven binnen die opgaven die (mogelijk) niet gedekt worden door specifieke uitkeringen.

Risico's zijn bijvoorbeeld huurovereenkomsten voor periodes waarvan nog niet zeker is of die geheel worden afgedekt voor specifieke uitkeringen. De gemeente heeft een aantal panden voor 5 jaar gehuurd, waarvan niet zeker is welke doelgroep er dan gebruik van zal maken en welke subsidie daarvoor beschikbaar is.

Uitgaven voor het opvangen of huisvesten van vluchtelingen zijn bijvoorbeeld transitiekosten van woningen voor grote gezinnen, huurkosten, het ombouwen van panden om ze geschikt te maken voor opvang of de aankoop van locaties voor opvang of huisvesting (wat goedkoper is dan huren) van vluchtelingen.

Voor het overgrote deel is het de bedoeling dat hiervoor aanvullende financiering wordt georganiseerd vanuit het Rijk. Op onderdelen is dat vooraf niet helemaal zeker, maar om stappen te (blijven) zetten, kunnen we in voorkomende gevallen gebruik maken van deze reserve.

Kanttelingen

n.v.t.

Kosten, baten, dekking

Tot nu toe kost het huisvesten en opvangen van ontheemden en vluchtelingen de gemeente geen extra geld. Alle kosten worden gedekt door het Rijk. We krijgen tot nu toe zelfs meer middelen van het Rijk dan we aan kosten maken.

Het is wel van belang om de ontwikkelingen goed te blijven volgen. De vergoeding per gehuisveste nieuwe inwoner is in de afgelopen twee jaar gedaald. Daarnaast lopen we een aantal risico's, omdat we bijvoorbeeld huurovereenkomsten hebben afgesloten voor een periode die langer is dan waarvoor financiële vergoedingen zijn toegezegd door het Rijk.

Op dit moment is er € 2,5 mln. nodig in de reserve Vluchtelingen.

Dat bedrag is gebaseerd op het risico dat panden die we nu huren moeten worden gehuurd tot het einde van de huurtermijn (1 tot 5 jaar) zonder dat daar inkomsten tegenover staan (als Oekraïners hun recht op verblijf verliezen bijvoorbeeld). Hiervoor is max. € 1,2 mln. nodig. Daarnaast reserveren we € 1 mln. voor de aanschaf van panden en € 0,3 mln. voor overige uitgaven. Op dit moment zit er € 0,6 mln. in de reserve. Als het overschot van 2024 groter is dan € 1,9 mln. kan dit vrijvallen in de algemene reserve.

Uitvoering

Planning

Collegebesluit 19 maart 2025

Commissiebehandeling in de raads cyclus van april in een gecombineerde commissie

Raadsbesluit 17 april 2025

Personeel

N.v.t.

Communicatie/participatie

In het Koersdocument is omschreven hoe de communicatie en participatie met betrokkenen wordt ingevuld.

Evaluatie/verantwoording

N.v.t.

Bijlagen

1. Koersdocument huisvesting Vluchtelingen
2. Tijdlijn opvanglocatie Asielzoekers

Burgemeester en wethouders,

Ron Frerix

Mirjam Maasdam

Secretaris

Waarnemend burgemeester

Raadsvergadering d.d.

- ☐ conform voorstel
- ☐ zonder hoofdelijke stemming
- ☐ met algemene stemmen
- ☐stemmen voor.....stemmen tegen
- ☐ aangenomen
- ☐ aangenomen met amendement.....
- ☐ aangehouden
- ☐ verworpen
- ☐ ter vergadering uitgereikt bij agendapunt
- ☐ in handen van B&W gesteld
- ☐ opmerkingen/toezeggingen.....
- ☐

Raadsvergadering d.d. 17 april 2025

De raad van de gemeente Oude IJsselstreek,

overwegende dat

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 19 maart 2025

gelet op het bepaalde in de

BESLUIT:

1. Het Koersdocument huisvesting vluchtelingen Oude IJsselstreek vaststellen.
 2. De uitgewerkte omschrijving van de 'Reserve Vluchtelingen' vaststellen.
- Verantwoording over de bestedingen uit deze reserve lopen via de reguliere P&C cyclus.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Oude IJsselstreek in zijn openbare vergadering van
17 april 2025

De griffier,

de voorzitter,

M.B.J. Looman

M. Maasdam